

5
**በትራንስፖርት መኒስቴር
የትራንስፖርት ባለሥልጣን**

**የተሻሻለ
የመናኸሪያ ባለቤትነትና ግንባታ፣
እስተዳደርና አጠቃቀም አገር አቀፍ
መመሪያ**

678/2013

**የካቲት/2005 ዓ.ም.
አዲስ አበባ**

ክፍል አንድ**1. መግቢያ**

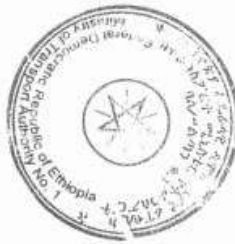
በአገራችን የመኖሪያዎች አደረጃጀት፣ አሠራርና አገልግሎት አሰጣጥ ከቦታ ቦታ የተለያየ በመሆኑ ንብረተሰቡ ሥርዓት ያለውና ወጥ የሆነ አገልግሎት እንዲያገኝ አድርጎታል። አሠራርና አስተዳደሩም ብቃትና ጥራት የነበረው አይደለም።

በመኖሪያዎችም የነበረው የትራንስፖርት አገልግሎት አሰጣጥ ለሕገ-ወጥ ደላላዎችና ወያላዎች እንዲሁም ጋዋን ሰባሾች አመቺ ሁኔታ የፈጠረና ተገልጋዩ ንብረተሰብ ለወከባና እንገልት የተዳረገ ሆኖ ከመቆየቱ በላይ የባለሀብቱን ተጠቃሚነትም ያረጋገጠ አልነበረም። ለዚህም እንደ ምክንያት የሚጠቀሰው መኖሪያዎችን በባለቤትነት የሚያስተዳድረው አካል ለሥራው ቀረቢታ ያልነበረው በመሆኑ ነው።

በመሆኑም በመላው አገሪቷ የሚገኙ ሥራ ላይ የዋሉና በአዲስ የሚገነቡ መኖሪያዎች ወጥ የሆነ አጠቃቀም፣ አስተዳደርና ባለቤትነት ያላቸውና ከማንም ጣዕቃ ገብነት የፀዳ ሆኖ በፈዴራል ወይም በክልል ትራንስፖርት ባለሥልጣን ወይም ቢሮዎች አየተመራ የአገልግሎት አሰጣጣቸው ደረጃውን የጠበቀና ውጤታማ እንዲሆን መደረግ ይኖርበታል።

በየትኛውም ደረጃ የሚገኙ መኖሪያዎች አሠራርና አገልግሎት አሰጣጥም ብቃት ባለው የሰው ኃይልና በዘመናዊ የሥራ መሣሪያዎች የተደራጀ በአሠራር ደንብና መመሪያ የተደገፈ መሆን አለባቸው።

በአጠቃላይ አሁን ያሉትን የአደረጃጀት፣ የአሠራርና አገልግሎት አሰጣጥ ችግሮችን በመፈተስ መኖሪያዎችን በአዲሱ መሠረታዊ የአሠራር ሂደት ለወጥ በተቃኘና የተገልጋዩ ሕዝብ ፍላጎት ሲያረካ በሚያስችል ሁኔታ እንዲሁም በዘርፉ የተሠማሩ ወደፊትም ሲሠማሩ የሚችሉ ባለሀብቶችን በሚያበረታታ አግባብ ወጥነት ያለው የአሠራር መመሪያ ማውጣት ተገቢ ሆኖ በመገኘቱ ይህ የመኖሪያዎች ባለቤትነትና ገንባታ፣ አስተዳደርና አጠቃቀም አገር አቀፍ የአሠራር መመሪያ ተዘጋጅቷል።

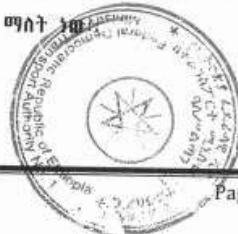

2. ርዕስ

ይህ መመሪያ "የመኖሪያ ባለቤትነትና ገንባታ፣ አስተዳደርና አጠቃቀም አገር አቀፍ መመሪያ" ተብሎ ሲጠቀስ ይችላል፡፡

3. ትርጓሜ

- 3.1. "የሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት መስጫ መኖሪያ" ማለት የሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት የሚሰጡ ተሽከርካሪዎች መነሻና መደረሻ ጣቢያ ሊሆን፣ የሥምራት አገልግሎት መስጫ ቦታ ነው፡፡
- 3.2. "ባለሥልጣን" ማለት የፌዴራል ትራንስፖርት ባለሥልጣንና የክልል ትራንስፖርት ባለሥልጣን (ቢሮዎች) ናቸው፡፡
- 3.3. "እሃፈተር" ማለት በመኖሪያ የሚገለገል የሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት ለመስጠት ተመዝግቦ የመያዝ ብቃት ማረጋገጫ የተሸከርካሪ ባለቤትነት፣ ገለልተኛ፣ ወይም ደርጅትና ቀጥረው የሚያሟሯቸውን ሽሽከርካሪዎችና ሌሎች ሠራተኛዎች ያካትታል፡፡
- 3.4. "የመኖሪያ ባለቤት" ማለት የሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት መስጫ መኖሪያዎችን ባለቤትነት ወይም የይዞታነት መብት ናርት የሚያስተዳደር ተቋም ነው፡፡
- 3.5. "የመኖሪያ ገንባታ" ማለት የሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት ለመስጠት የሚገነቡ ወይም የተገነቡ ክፍሎች፣ አጥርና የመኖሪያ ሜዳን ያካትታል፡፡
- 3.6. "የመኖሪያ አስተዳደር" ማለት የሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት መስጫ መኖሪያዎችንና በውስጡ ያለውን የሰው ኃይል የመኖሪያ ጥበቃና ጥገና በበላይነት ማስተዳደር ማለት ሊሆን፣ የሚያስተዳደረውን አካል ያካትታል፡፡
- 3.7. "የመኖሪያ ተገልጋይ" ማለት በሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት መስጫ መኖሪያዎች አገልግሎት ለማግኘት የሚመጡ ተጓዦችና አጓጓዦች አንዲሁም መኖሪያውን ሥነ-ሥርዓት የሚያስከብሩና የሚቆጣጠሩ የሕግ አስከፊ አካላት ማለት ነው፡፡

- 1.8 "የአገልግሎት መስጫ ቢሮዎች" ማለት በትራንስፖርት አገልግሎት መስጫ መኖሪያዎች የተጓዥ ማረፊያና መዝናኛ ክፍሎችና ስልዌ ልዩ አገልግሎት መስጫ እንዲያገለግሉ የተሠራ ቢሮዎች ናቸው፡፡
- 1.9 "ረዳት" ማለት በሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት የመያዝ ብቃት ማረጋገጫ በማግኘት በሥራው ላይ የተሠማራ የአሽከርካሪ ረዳት ማለት ነው፡፡
- 1.10 "አሽከርካሪ" ማለት የመያዝ ብቃት ማረጋገጫ ያለውና የሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት የሚሰጥ አውቶቡስ ወይም አውቶሞቢል የሚያሸከረከር እንረተር ማለት ነው፡፡
- 1.11 "ገንዘብ ተቀባይ" ማለት በዕለትም ሆነ በቅድመ ትኬት አገልግሎት ክትትሎች ገንዘብ የሚቀበል ለተቀበለው ገንዘብ ደረሰኝ የሚሰጥ በመኖሪያ ውስጥና በትኬት ቢሮዎች ተመደቦ የሚሠራ ገንዘብ ሰብሳቢ ሠራተኛ ነው፡፡
- 1.12 "የሥምረት ሠራተኛ" ማለት የምዝገባ ፈቃድ የተሰጠው ማኅበርና የእንረተር ብቃት ማረጋገጫ የተሰጠው የትራንስፖርት ደርጅት / ገለሰብ ቀጥሮ የሚያሰራው የሥምረት አገልግሎት ሰጪ ሠራተኛ ማለት ነው፡፡
- 1.13 "የትራንስፖርት ማኅበር/ደርጅት/ገለሰብ" ማለት በአዋጅ ቁጥር 468/97 አንቀጽ ክፍል ሀስት 12 ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 መሠረት የተመዘገበ ማለት ነው፡፡
- 1.14 "የመኖሪያ ደረጃ" ማለት በዚህ መመሪያ መሥረት መሠረት ለሕዝብ ማመሳሰሻ አገልግሎት ተግባር ለሚሠራ/ለተሠራ መኖሪያዎች የተሰጠ ደረጃ ነው፡፡
- 1.15 "የመኖሪያ አገልግሎት ክፍያ" ማለት በመኖሪያ ለተሰጠ አገልግሎት፣ ኪራይ ወይም ሌላ ተመማሚያ ክፍያ ነው፡፡

4. ዓላማ

የዚህ መመሪያ ዓላማ በሥራ ላይ ያሉና ወደፊትም በአዲስ የሚቋቋሙ የሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት መስጫ መኖሪያዎች ባለቤትነት ግንባታ፣ አስተዳደርና አጠቃቀም ወጥ በሆነ ስታንዳርድ የሚመራበትን ሁኔታ በሀገሪቱ ሥራ ላይ ማዋገድና ቀልጣፋ የሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት ለመስጠት አንዲያስችል ነው፡፡

5. ገቢ

በሀገሪቱ ያሉ መኖሪያዎች አገልግሎት አሰጣጥ ደረጃቸውን የጠበቀና የኅብረተሰቡን ፍላጎት የሚያረካ አንዲሆኑ ማድረግ ነው፡፡

6. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ በመላ ሀገሪቱ የሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት በሚሰጡ መኖሪያዎች፣ መኖሪያዎችን በሚያስተዳድሩ የፌዴራልና የክልል ትራንስፖርት ባለሥልጣን (ቢሮዎች) በሥራቸው በሚገኙ ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶችና በመኖሪያው አገልግሎት በሚሰጡና በሚገልገሉ ማናቸውም አካላት ላይ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

ክፍል ሁለት

7. የመኖሪያ ባለቤትነት፣ ገንባታና አስተዳደር

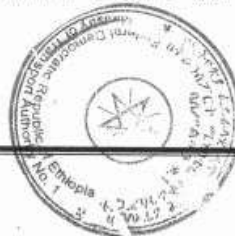
7.1. የመኖሪያ ባለቤትነትን በተመለከተ

1. በዚህ መመሪያ በተጠቀሰው የደረጃ መሥፈርት (standard) መሠረት የአገልግሎት መስጫ መኖሪያዎችን በባለቤትነት ይዞ የሚያስተዳድረው የትራንስፖርት ባለሥልጣን ወይም የክፍል ትራንስፖርት ባለሥልጣን (ቢሮዎች) መሆናቸውን፣ ይህንን ለማስፈጸም በየክፍል ያሉትን መ/ቤቶች በማሳመን በራሱ የገቢ ደረሰኝ የሚሰበሰቡበትን ሁኔታ ማመቻቸት ያስፈልጋል።
2. ማንኛውም መኖሪያ የ12 ሰዓት አገልግሎት መስጠት አለበት። ሆኖም መኖሪያ ካለበት ከ50 እስከ 100 ኪ.ሜ ርቀት ላሉ አካባቢዎች እስከ ሚስቱ 1 ሰዓት ድረስ አገልግሎት መስጠት ይኖርበታል።

7.2. በገንባታና ቦታ መረጣ የመንገዶችና የባለሀብቶች ድርሻ

7.2.1. የመንገዶች (የፈዴራል ወይም የክፍል ትራንስፖርት ባለሥልጣን ድርሻ)

- ሀ. የከተማ ማሰተር ነጻን በሚዘጋጅበት ጊዜ ተማትፎ በማድረግ ለመኖሪያ የሚውሉ ቦታዎች በአግባቡ በማሰተር ነጻነት እንዲካተቱ ማድረግ፤
- ለ. መሥፈርቱን መሠረት በማድረግ ማሰተር ነጻን በሚፈቅደው መሠረት ለመኖሪያ መሥሪያ ቦታዎች ማዘጋጀት፤ ወይም የሚዘጋጁበትን ምቹ ሁኔታ መፍጠር፤
- ሐ. የአካባቢውን ሕዝብ በማስተባበር ለመኖሪያ ገንባታ በተሰጡት ቦታዎች መኖሪያዎች እንዲከሰሱ ደረጃውን በጠበቀ ሁኔታ እንዲገነቡ ማድረግ፤
- መ. አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ለሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት የሚውሉ መኖሪያዎችን መገንባቱና በባለቤትነት ማስተዳደር፤
- ሠ. አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በጨረታ አግባብ የመኖሪያ ውስጥ የቁጥጥር ሥራና የሌሎች አገልግሎት ሥራዎችን out source በማድረግ መሠራት፤

ረ. የመኖሪያ ቦታ ገንባታና አገልግሎት አሰጣጥ ደረጃ (standard) ማዘጋጀትና በሥራ ላይ እንዲወጥ መደረግ፤

ሰ. የግል ባለቤቶች ስራላቸው ውጤታዊ ደረጃውን የጠበቀ መኖሪያ ስሙን ጥያቄ ሲያቀርቡ መርምሮ መፍቀድ፡፡

7.2.2. የባለቤቶች (የግል ባለቤቶች፣ ማንበራት፣ ድርጅት) ድርሻ

ሀ. መኖሪያን በሚመለከት የወጡ የደረጃ መሥፈርቶችን ባሟላ ሁኔታ አገልግሎት መስጠት፤

ሰ. ከመንግሥት በሚፈቀደው መሠረት አስፈላጊነቱ ሲታመንበት የሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት መስጫ መኖሪያዎችን መገንባት፤ ማስተዳደር፤

7.2.3. የመኖሪያ ቦታ መረጃ ታሣቢዎች

ሀ. አካባቢው የሚታወቅበት ልዩ ሁኔታ በተለይም የአካባቢው የምርትና እንዲሰትሪ ልማት ገፅታ፣ የማንበራዊ እና ፖለቲካዊ እንቅስቃሴ ሁኔታ፤

ሰ. የአካባቢው ባሕላዊ ዕለት እና ማንበራዊ ፍላጎት ደረጃ ማወቅ፤

ሐ. የከተማው ነፃነት አቀማመጥ ሁኔታ እና የመንገዶች ቅደስ ስመኖሪያው የሚያስገኘው ጥቅም እና የከተማውን የወደፊት ዕድገት መሠረት ማድረግ፤

መ. በመኖሪያ ገንባታ የቦታው የተፈጥሮ አቀማመጥ የሚያስከትለው የወጭ ግምት፤

ሠ. አስፈላጊ ነገሮችን በቅርብ በማግኘትና የተገልጋዩን ፍላጎት ለማሟላት የተለያዩ የንግድ ድርጅቶች መኖራቸው ወይም በቀላሉ ሲሰፈሩ የሚችሉ መሆኑ፤ ማለትም ለመንገዶች የሚያስገኝ ተጨባጭ ጥቅም ካለ ማየት፤

ረ. የነዳጅ ማደያ አቅርቦትና የጋራዝ አገልግሎት ሁኔታ፤

ሰ. ለመንገዶች እንቅስቃሴ አመች የደንበኝ ሁኔታና የተሟላ ጥበቃ ያለው መሆኑ፤ እንዲሁም የማደሪያ እና የማረፊያ ቦታ በተለይም ሆቴል እና ምግብ ቤት ለስመኖሪ እና ለመደራት ሲኖር ለስመቻሉ፤

- #### 7.2.4. የመናከሪያዎች ደረጃና መሟላት የሚገባቸው መሥራቻዎች

- 228 3 " " " " "

-

4.2 መሟላት የሚገባቸው መሥፈርቶች በመናከሪያ ደረጃ

ተ.ቁ	መሥፈርት	መሰከያ በቁጥር	ከፍተኛ ደረጃ 1 የክልልና የአገሪቱ ዋና ዋና ከተሞች	መካከለኛ ደረጃ 2 የዞንና የወረዳ ከተሞች	አነስተኛ ደረጃ 3 የወረዳና ወረዳ ያልሆኑ ከተሞች
1	የሕዝብ ብዛት	ቁጥር	250,000	50-250,000	50,000
2	በቀን የሚሰተናገዱ ተሽከርካሪዎች	በአንድ ጊዜ	እስከ 200	እስከ 100	እስከ 50
3	የመናከሪያ ገቢ ስፋት	ካ.ሚ	25,000-45,000	15,000-30,000	10,000-15,000
4	የተሽከርካሪዎች ማቆሚያ ቦታ	ካ.ሚ	ለአንድ ሕውቶቡስ 75 ካ.ሚ ሥሌት	ለአንድ ሕውቶቡስ 75 ካ.ሚ ሥሌት	ለአንድ ሕውቶቡስ 75 ካ.ሚ ሥሌት
5	የገቢ አጥር	-	በግንብ ከ2 .50 ሜትር ከፍታ ከነገሪቱ ያሳነሰ	በግንብ ከ2.50 ሜትር ከፍታ ከነገሪቱ ያሳነሰ	በሽቦ የታጠረ
6	የገቢ ዓይነት	-	አስፋልት	አስፋልት	ምርጥ ጠጠር የለበሰ

7	የአገልግሎት መስጫ ክፍሎች ዓይነትና ስፋት				
ሀ.	የሥምራት መስጫ ቢሮዎች ስፋት ማንበር/ድርጅት	በካ.ሜ	16	16	12
ለ.	የትምህርት መስጫና መሰብሰቢያ አዳራሽ		200	150	100
ሐ.	የጠፋ ዕቃዎች ማስቀመጫና ማስረከቢያ መጋዘን	"	50	30	20
መ.	የተጓዦች ካፌቲራያና ምግብ ቤት	"	450	280	150
ሠ.	የትኬት ማከማቻ/ማደያ	"	95	56	42
ረ.	መጻፍ ክፍሎች /አንድ አስፈላጊነት የተከፋፈለ/		120	80	60
ሰ.	የተሰያዩ አገልግሎት መስጫ ክፍሎች /የመረጃ መስጫና ሚኒ ሚዲያ፣ ሥነ- ሥርዓትና ፀጥታ አስከፊሪዎች የመጨመር መቀበያና ማሠራጨ.../	"	120	80	60
ሸ.	የIT መረጃ ማከማቻና ማጠናቀቂያ	"	በጥናት የሚወሰን	በጥናት የሚወሰን	በጥናት የሚወሰን
ቀ.	ሰውንገደኞች ማረፊያና መጠባበቢያ	"	900	700	400
በ.	አሲክትሮኒክስ ቢል ቦርድ	-	✓	✓	-
ተ.	ሴቶች አገልግሎቶች/Facilities		በጥናት የሚወሰን		
	- ውጋ፣ መብራት		✓	✓	✓
	- ሚዛን		✓	✓	✓
	- የመንገደኞች ማረፊያ		✓	✓	✓
	- የቀሻሻ ማጠራቀሚያ		✓	✓	✓
	- የአደጋ መከላከያ		✓	✓	✓

ተ.ቁ	የሰው ኃይል ብዛትና የሥራ መደብ	መሰሪያ በቁጥር	ክፍተኛ ደረጃ 1 የክፍልና የአገሪቱ ዋና ዋና ክተሞች	መካከለኛ ደረጃ 2 የዘንድ የወረዳ ክተሞች	አንስተኛ ደረጃ 3 የወረዳና ወረዳ ያልሆኑ ክተሞች
8	የሥራ ሂደት ባለቤት	በቁጥር	1	1	1
9	የሥምሪት ክትትልና ቁጥጥር ባለሙያ	"	ከ10 ያሳነሱ	ከ7 ያሳነሱ	5
10	ገንዘብ ሰብሳቢ	"	3	2	1
11	ሂሳብ ባለሙያ	"	3	2	1
12	የትምህርትና ቅስቀሳ ባለሙያ	"	6	4	2
13	የመረጃ አስባሳቢና አጠናቃሪ ባለሙያ	"	4	2	1
14	የደንበኝነትና ጥበቃ ሠራተኛ	"	16	8	4
15	የልዩነትና ግቢ ውበት ሠራተኛ	"	16	8	2
16	የሚዛንና የጠፋ ሰዎች ክትትል ባለሙያ	"	8	4	-
17	የIT ባለሙያ	"	4	3	1
18	የቢሮ ጥገና ክትትል ባለሙያ	"	4	3	1

ማሳሰቢያ:

የሰው ኃይል ዝርዝር የቀረበው ክትትልና አገልግሎት ለሥራ ጋር ስተያያዙ ተግባራት ብቻ ነው፡፡

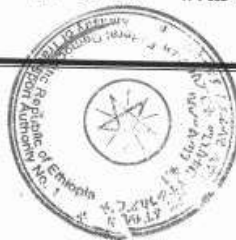
7.3. አስተዳደርና አመራር

7.3.1. የፌዴራል ትራንስፖርት ባለሥልጣን፣ የክልል ትራንስፖርት

ባለሥልጣን ጽ/ቤቶች ተገባርና ኃላፊነት

የፌዴራልና የክልል ትራንስፖርት ባለሥልጣን (ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች) በሚከተሉት ጉዳዮች ላይ ትኩረት ወጥተው መሥራት አለባቸው፡፡

- ሀ. ሰወነሻ የተጠናውን የመኖሪያ ግንባታ መሥራት መነሻ በማድረግ በከተሞች ለመኖሪያ መሥሪያ ቦታዎች እንዲዘጋጁ በማስተር ነሳናቻቸው ውስጥ እንዲካተቱ በማድረግ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በቅርበት መሥራት፤
- ለ. የአካባቢው ንብረተሰብ በማስተባበር ለመኖሪያ በተፈቀዱት ቦታዎች ደረጃውን የጠበቀ እጥር እና የአገልግሎት መስጫ ክፍሎች እንዲሠሩ በማድረግና አገልግሎት ማስጀመር፤
- ሐ. የተጀመሩ መኖሪያዎችን ፍፃሜ እንዲያገኙ ማድረግ፤
- መ. በሥራ ላይ ያሉ መኖሪያዎች ያሰባቸውን የፋሲሊቲ ንግር ለማቃሰስ በባለሙያ በማስጠናት የአገልግሎት ጥራት እና ደረጃ የሚሻሻልበትን ሁኔታ መፍጠር፤
- ሠ. በመኖሪያ ግንባታ ዙሪያ የሚሳተፉ ባለሀብቶችን ማበረታታትና የአቅም ግንባታ ድጋፍ መስጠት አለባቸው፤
- ረ. የመኖሪያዎችን አገልግሎት አሰጣጥ ለማሻሻል፣ ለማስተዳደርና ለመቆጣጠር የሚያስችሉ መመሪያዎችና አሠራሮችን ያወጣል፣ ተገባራዊ ያደርጋል፤
- ሰ. አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በመኖሪያ ውስጥ ተማትፎ ላላቸው አካላት የአቅም ግንባታ ሥልጠና ይሰጣል፤
- ሸ. አስፈላጊ ሲሆን መኖሪያዎችን አቅምና ችሎታ ላላቸው አካላት በውክልና ይሰጣል፤
- ቀ. የመኖሪያ ገቢ ተሰብስቦ ለመኖሪያ ልማትና አገልግሎቶች የሚውልበት ሁኔታ ላይ ይሠራል፡፡ በተጨማሪም መኖሪያውን

የሚያስተዳድረው አካል የመኖሪያ አገልግሎት ክፍያ በትክክለኛው ታሪፍ መሠረት አድስክፈሰ መሆኑን ይከታተላል ይቆጣጠራል፤

በ. ኃላፊነታቸውን በማይወጡ በመኖሪያው ውስጥ አገልግሎት በሚሰጡ አካላት እና ሠራተኞች ላይ እንደየሥልጣን ገደቡ አርምጃዎች መውሰድ እና እንዲወሰድ ማድረግ፤

ተ. የመኖሪያ አገልግሎትን በተመለከተ የሚመለከታቸውን ማስተባበር የሥምረት እንቅስቃሴውን እና የትራንስፖርት አገልግሎቱን መከታተልና መቆጣጠር፤

ሹ. በልዩ ሁኔታ ውሳኔ የተሰጠባቸውን ጉዞዎች ተሽከርካሪዎች ካልሆኑ በስተቀር ማንኛውም የሕዝብ ማመላለሻ ተሽከርካሪ በመኖሪያ ውስጥ አገልግሎት እንዲሰጥ ማድረግ፤

ኀ. ተጓዦች ቅሪታ ሲኖራቸው ቅሪታቸውን በወቅቱ ተቀብሎ የማስተካከያ አርምጃ መውሰድ ለዚህም የሚረዱ በመኖሪያ ውስጥ የሃሳብ መለካጣት ማግኘት ገልጽ በሆነ ቦታ ማስቀመጥ የመረጃ ዲስክ ሠራተኞችን በመመደብ ማስተናገድ፤

ሃ. ሚኒ ሚዲያዎች፣ በቢል ቦርዶች፣ በብርሸርች እና በሌሎች ሥልተት በመጠቀም ለንብረተሰቡ ጠቃሚ መረጃዎችን መስጠት፤

ከ. መኖሪያ አገልግሎት መስጫ ሰዓት መወሰን፤

ወ. መኖሪያዎች ገጽሕና መጠበቁን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤

ዘ. ለመኖሪያዎች የሥራ እንቅስቃሴ የሚረዱ የውስጥ ፋሲሊቲ እና የሰው ኃይል መሟላታቸውን ሥራ ላይ መዋላቸውን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤

ዘ. በመኖሪያ ውስጥ የተገነቡ የሥራ ክፍሎች (ቢሮዎች) ከሌከተረ ጋር ገንኘነት ላላቸው አካላት ብቻ አገልግሎት መስጠታቸውን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤

የ. መኖሪያዎች ወቅታዊ ጥገና እንዲደረግላቸው ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፡፡ ለዚህም የሚረዱ አሠራር ቀደሶ ሥራ ላይ ያውላል፤

ደ. የተጓዥን ደንንነት ለመጠበቅ መጠለያዎች እና መቀመጫዎች በሚመለከታቸው አካላት እና ድጋፍ ሊሰጡ የሚችሉትን በማስተባበር እንዲሠራ ማድረግ፤

7.3.2. የፈፃሚ ሠራተኞች ተግባርና ኃላፊነት

7.3.2.1. የመናከሪያ ስለተዳደር ሥምሪት ክትትል ባለሙያዎች ተግባርና ኃላፊነት

1. አዋጆች፣ ደንቦችና መመሪያዎች በአግባቡ ሥራ ላይ መዋሳቸውን ማረጋገጥ፤
2. ለተጓዥ አገልግሎት የሚሆን መጠለያ፣ መቀመጫ፣ መፀዳጃ ቤቶችና ሌሎች አገልግሎቶች ሁሉ መሟላታቸውን ማረጋገጥ፤
3. በመናከሪያው ውስጥ የሚሰጠው ሥምሪት በውድድር ላይ የተመሠረተ ደንንነቱና ምቹ የተጠበቀ እንዲሆን ማድረግ፤
4. ለመናከሪያ የሚያስፈልጉ ፋሲሊቲዎችና ሌሎች አገልግሎቶች እንዲሟሉ ማድረግ፤
5. መናከሪያዎች በተዘጋጅላቸው ስታንዳርድ መሠረት እንዲገነቡ ክትትልና ድጋፍ ማድረግ፤
6. መናከሪያው ውስጥ አገልግሎት የሚሰጡ ሠራተኞች ባጅና የኒፎርም ሰብሰው እንዲሠሩ ክትትልና ቁጥጥር ማድረግ፤
7. የተሸከርካሪ ባለንብረቶች የመንገደኛች ጓዝ በሚዛን መዝገው ማስከፈላቸውን ክትትልና ቁጥጥር ማድረግ፤
8. ሚኒስቴር አወራጆች ከመንገደኛው የአገልግሎት ክፍያ እንዲደቀቡ ክትትልና ቁጥጥር ማድረግ፤
9. የኦንራተርነት ብቃት ማረጋገጫ የምሥክር ወረቀት ያወጡ የተሸከርካሪ ባለንብረቶች ሥምሪት እንዲሠጡ ማድረግ፤
10. የየሰለጠነ ሥምሪት ይከታተላል ፍላጎትና አቅርቦት የሚጣጣምበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
11. የሥምሪት መክታተያ ፎርማት በማዘጋጀት የተሸከርካሪ ባለንብረቶች የሚሠማረቡትን ፎርማቱን ደዘው ከመናከሪያ እንዲወጡ ያደርጋል፤

12. መኖክሪያዎች የተሻሻለ አሠራር እንዲኖራቸው ጥናት ያካሂዳል፣ በጥናቱ መሠረት ተግባራዊ ያደርጋል፣
13. መኖክሪያዎች የተገነቡበትን ዓላማ እንዲወጡ የበኩሉን ጥረት ያደርጋል፣
14. የተሸከርካሪዎች አቋቋም ስሕገመንግሥት አሰጣጡ ምቹ በሆነና እንዲሁም ስተገልጋሪ በገልፅ በሚታይበት ሁኔታ እንዲሆን ማድረግ፣
15. በግቢ ውስጥ የሚያደረግ የሚንቀሳቀሱ ተሸከርካሪዎችን እንዲጠበቁ ማድረግ፣
16. በስሕገመንግሥት ሰነዶች፣ በትራንስፖርተሮች እና በተገልጋዮች መካከል የሚነሱ ግጭቶችን በአፋጣኝ መፍታት፣ ከአቅም በላይ ሲሆን፣ ለበላይ አካላት ማማወቅ፣
17. በመኖክሪያ ውስጥ የሚሰጡ ስሕገመንግሥቶችን መከታተል፣ መቅጣጠና ችግሮች ሲከሰቱ ተገቢ የእርምጃ እርምጃ መውሰድ፣ ወይም ማስወሰድ፣
18. የተማራሪው ዕቃ በትክክል ተመዝና መብቱ ተጠብቆ መስተናገዱን መከታተልና ሕጉን ተሳስፈው በተገኘት ላይ ክስ መመሥረትና እርምጃ ማስወሰድ፣
19. ሶሻላይዝም በአገባቡ የኒፎርም እንዲሰብሱ መከታተል፣ እርምጃ ማስወሰድ፣
20. ለአቅም ደካማዎችና ለሕዝብ ጉዳተኞች የተሰየ እንክብካቤ የሚደረግበትን ምቹ ሁኔታ ማመቻቸት፣
21. ሊሱት ከሥራ ሂደቱ የሚሰጡ ተግባራትን ያከናውናል፣

7.3.3. የመናኸሪያ ትምህርትና ቅስቀሳ (የመረጃ) ባለሙያ

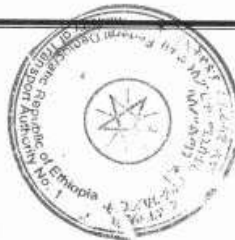
- ❖ ስለስገልግሎቱ ስተገልጋዩ ንብረተሰብ መረጃ መስጠት፣ ሰዕድሜ ባለጸጋዎች፣ ስሕሃል ጉዳተኞች ስሴቶች ልዩ ድጋፍና እገዛ እንዲደረግ መቀሰቀስ፣
- ❖ መናኸሪያ ውስጥ የሚሰጡ ስገልግሎቶች መረጃ መሰብሰብ፣ ማጠናቀርና ስግባብነት ሳላቸው እካላት ማስተላለፍ፣
- ❖ ከመናኸሪያ አሠራር ጋር በተያያዘ የሚነሱ ቅሬታዎችን የሚፈቱበትን መንገድ ያመቻቻል፣
- ❖ መረጃ ሰጪ ጽሑፎችን በማዘጋጀት ለመንገደኛውና ለተሽከርካሪ ባለንብረቶች ያስተላልፋል፣
- ❖ ከመናኸሪያ አሠራር ጋር በተያያዘ መረጃ ይቀበላል፣ ያስተላልፋል፣
- ❖ የተሰደዩ የመረጃ ማስተላለፊያ መሣሪያዎችን በመጠቀም ከሥራ ሂደቱና ከሴሎች የሥራ ሂደቱ የሚሰጡ መረጃዎችን ያስተላልፋል፣
- ❖ ሴሎች ከሥራ ሂደቱ የሚሰጡ ተግባራትን ያከናውናል፣

7.3.4. የመናኸሪያ ገንዘብ ሰብሳቢ

- ❖ የመናኸሪያ ስገልግሎት ያገኙ የሕዝብ ማመላለሻ ተሽከርካሪዎች የስገልግሎት ክፍያ ይሰበሰባል፣
- ❖ የተሰበሰበውን ገንዘብ በዕለቱ ባንክ ማስገባት፣
- ❖ ከባንክ ገንዘብ ማውጣትና የተሰደዩ ክፍያዎችን መፈጸም፣
- ❖ የፋይናንስ ነክ ሪፖርቶች ማዘጋጀት፣
- ❖ የገንዘብ መሰብሰቢያ ደረሰኞች ታትመው ሥራ ላይ የሚውሉበትን ሁኔታ ማመቻቸት፣
- ❖ የፋይናንስ ነክ መረጃዎችንና ደረሰኞችን መጠበቅ፣
- ❖ ሴሎች ከሥራ ሂደቱ የሚሰጡ ተግባራትን ያከናውናል፣

7.3.5. የመናኸሪያ የሂሳብ ባለሙያ

- ❖ የመናኸሪያ የሂሳብ እንቅስቃሴ መዝገብ ላይ መመዝገብ፣

- ❖ ክሂዳብ ቋት (ሴዘር መዝገብ) ማቀናነስ፤
- ❖ ተሰብሳቢ ሂደብ መከታተልና መቆጣጠር፤
- ❖ የሂደብ ሚዛን (ትሪያል ባላንስ) ማዘጋጀት፤
- ❖ የዕለት ማጥና ሂደብ መሥራት/ቀጠራ ማድረግ፤
- ❖ የባንክ ማስታረቂያ (Bank reconciliation) መሥራት፤
- ❖ ወንዶችን ለምርመራ ዝግጁ ማድረግ፤
- ❖ ሌሎች ተዛማጅ ተግባሮችን ማከናወን፤

7.3.6. የመናከሪያ ደንንነትና ጥበቃ ወራተኛ ተግባርና ኃላፊነት

1. በየዕለቱ የደንብ ልብስ ለብሶ መገኘት እና በፎቶግራፍ የተደገፈ ማንነትን የሚገልጽ የደረት ባጅ ማንጠልጠል፤
2. በንብረተሰቡ ዘንድ እስከሞራ ድርጊቶች ናቸው የተባሉ ተግባራትን በመናከሪያው ውስጥ እስመረፀም፤
3. የግል ንጽሕናቸውን መጠበቅ፤
4. የመንገደኞችን ደንንነት መጠበቅ፤
5. በመናከሪያው ውስጥ የሥርቆት ወንጀል እንዳይፈፀም ቁጥጥርና ክትትል ማድረግ፤
6. በመናከሪያው ውስጥ ሥርቆትና ዝርፊያ በተፈፀመ ጊዜ ወዲያውኑ ለሚመለከተው አካል ማዛወቅ፤
7. መናከሪያውን ሠላም የሚነሱ ጉዳዮች (መንገደኛ መጉተት፣ ማዋከብ፣ ጥሪ መጥራት፣ ወዘተ) ማስቆም፤
8. የተሸከርካሪ ባለንብረቶች የመናከሪያ የአገልግሎት ላይከፍሎ ከመናከሪያ እንዳይወጡ ክትትልና ቁጥጥር ማካሄድ፤
9. የመናከሪያውን በር ጠዋት 11:30 መክፈትና እንዲሁም ለሥምራትና ከመለመር የሚገቡትን ተቀብሎ ማስተናገድ አለበት፤
10. መናከሪያ ውስጥ የሚያደርጉ ተሸከርካሪ እና ተጭና የሚያደር ሰቃ በጥንቃቄ መጠበቅ፤

11. በመኖከሪያ ውስጥ ከተፈቀደላቸው ውጭ ዕቃ ተረክቦ አስማሣደር እና ከተጠቃሚው ሰዕቃ ማሣደሪያ በገል የተሰየ ክፍያ አስመጠየቅ፤

12. መንግሥት ለሚያወጣቸው የሥራ መመሪያዎች ተገኝ መሆን፤

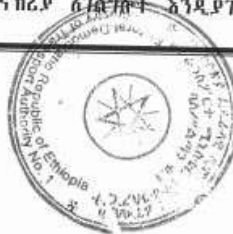
7.3.7. የመኖከሪያ ፅዳትና ውበት ሠራተኛ ተግባርና ኃላፊነት

1. በፎቶግራፍ የተደገፈ ማንነትን የሚገልጽ የደረት ባድ ማንጠልጠል እና በየዕለቱ የደንብ ልብስ ስብሶ መገኘት፤
2. በጎብረተሰቡ ዘንድ አስነዋሪ ድርጊቶች ናቸው የተባሉ ተግባራትን በመኖከሪያው ውስጥ አስመራጭ፤
3. ተሣራሪውን አስመሳይብ፤ አስመገላመጥ፤ አስመደበደብ፤ ለመደብደብ አስመሞክር፤
4. በየጊዜው የመኖከሪያውን ፅዳት መጠበቅ፤
5. በቆሻሻ ማጠራቀሚያ ገንዳ የተጠራቀመውን ቆሻሻ በየጊዜው እየተከታተሉ ማስወገድ፤
6. መፀዳጃ ቤቶችን በየዕለቱ እየተከታተሉ ማጽዳት፤
7. የገል ንጽሕናቸውን መጠበቅ፤
8. ሌሎች ከሥራ ሂደቱ የሚሰጡ ተግባራቶችን ያከናውናል፤

7.4. የገል ባለሀብቶች ማንበራት እና ድርጅቶች ድርሻ

ሀ. በመንገድ ትራንስፖርት አገልግሎት ዘርፍ ያለውን የመኖከሪያ አጥረት ለመቅረፍ የተገልጋዩን ንብረተሰብ፤ የገል ባለሀብቶችን የማንበራትና ድርጅቶችን ተማትፎ ማሳደግ፤

ለ. የራሳቸው የሆነ የተሽከርካሪ ማቆሚያ ማሣደሪያ መኖከሪያ በመገንባት ተሽከርካሪዎቻቸውን የመኖከሪያ አገልግሎት እንዲያገኙ ማድረግ፤ በተጨማሪ

ሴሎችን ባለቤቶች ወይም ደርጅቶች የአገልግሎቱ ተጠቃሚ እንዲሆኑ ማድረግና ገቢ ማግኘት፤

7.5. የትራንስፖርት ትኝረተኞች የመናኸሪያ አጠቃቀም

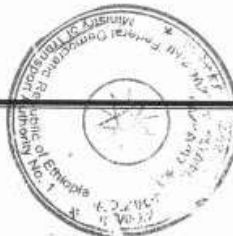
1. የተጠቃሚውን ንብረተሰብ ፍላጎት መሠረት ያደረገና በሠላማዊ ውድድር ላይ የተመሠረተ የትራንስፖርት የአገልግሎት መስጫ ሰዓት አገልግሎት መስጠት፤
2. ለአገልግሎቱ በተመደበው ሥፍራ ቆሞ መጫንና ማራገፍ አስጠኑ፤
3. በመናኸሪያ ውስጥ ነዳጅና ዘይት መመላለስ፣ የጥገና ሥራዎችን መሥራት፣ ጉማ መቀየር፣ ተሽከርካሪዎችን ማጠብ የለበትም፤
4. ትኝረተኞች የቲክኒክ ብቃት የሌላቸውን በቁልፍ የማይነሱ ተሽከርካሪዎችን መናኸሪያ ውስጥ ማስገባትም ሆነ ማቆም አይችሉም፤
5. ማንኛውም ትኝረተኛ በመናኸሪያ ውስጥ ላገኘው አገልግሎትና ስተክሪዎቹው ክፍሎች በወቅቱ ክፍያ መፈፀምና ሕጋዊ ደረሰኝ መቀበል፣ ማንኛውም ትኝረተኛ በዚህ መመሪያና በሥምሪት አፈፃፀም መመሪያው የተጠቀሱትን የመናኸሪያ አጠቃቀም ግዴታዎች አክብሮ መሥራት፤

7.6 የዕቃ ጫንና አውራጅ ሰራተኞችን በተመለከተ፡-

ቀደም ሲል በዚህ መመሪያ የነበረው ሙሉ ለሙሉ ተሰርዞ ዕቃ ጫንና አውራጅ ሠራተኞች በሙያ ተደራጅተውና ተጠሪነታቸው ለመናኸሪያ አስተዳደር ቡድን ሆኖ ከአገልግሎት ሰጪዎች ጋር የሚኖራቸው የሥራ ገንኘትና የሚጠበቅባቸው ተግባርና ኃላፊነት በግልጽ ተቀምጦ በአዲስ መልክ ራሱን በቻለ መመሪያ እንዲተካ ይደረጋል፡፡ አስከዚያውም ድረስ ተጠሪነታቸው ለመናኸሪያ አስተዳደር ቡድን ሆኖ አየሰራ ይቆያሉ፡፡

9.3 ሴሎች ሥነ-ሥርዓት አስከባሪዎች፤

የተሻሻለ የመናኸሪያ ባለቤትነት /የካቲት 2003 ዓ.ም/

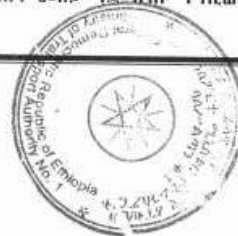
ቀደም ሲል በዚህ መመሪያ የነበረው መሰራተኛ ስራ ለመሰራተኛ ተሰርዞ ሲሆን ሥነ-ምግባር አስተዳደር ሠራተኛ በመሆን ተደራጅተውና ተጠሪነታቸው ለመኖሪያ አስተዳደር ቡድን ሆኖ ከአገልግሎት ሰጪዎች ጋር የሚኖራቸው የሥራ ገንኘትና የሚጠበቅባቸው ተግባርና ኃላፊነት በግልጽ ተቀምጦ በአዲስ መልክ ራሱን በቻሉ መመሪያ አንዲተካ ይደረጋል። አስከዲያውም ደረሰ ተጠሪነታቸው ለመኖሪያ አስተዳደር ቡድን ሆኖ እየሰራ ይቆያል።

9.4 የአስከዲያ የመኖሪያ አጠቃቀም

1. በመኖሪያ የሚጠቀም ማንኛውም አስከዲያ በቂ ችሎታ ከተሟላ ጤንነት ጋር ያለው ሆኖ መገኘትና ለሚያስከረክረው ተሰክርካሪ የሚመጥን ሰደረጃው የብቃት ማረጋገጫ (መንጃ ፈቃድ) ሲሆኑ መረጃዎች አሟልቶ መገኘት አለበት፤
2. አስከዲያዎች ጉዞ ከመጀመሪያቸው በፊት የሚያስከረክሩት ተሰክርካሪ የቴክኒክ ብቃቱ የተረጋገጠና ንጽሕናው የተጠበቀ መሆኑን ማረጋገጥ፤
3. የተሣፋሪውን ምችትና ደንክን ለማረጋገጥ ያላሰሰ ጥረት ማድረግ አለበት፤
4. ለተሣፋሪው ክብር መስጠት በተለይም አስመዝገብ፣ አስመናቅ፣ ተሰክርካሪው መቆም በሚገባው ሥፍራ በማቆም የተሣፋሪውን ፍላጎት ባረጋገጠ አግባብ ማገልገል አለበት፤
5. በመኖሪያ ውስጥ ተሰክርካሪ ሲበላሽ በአፋጣኝ መፍትሔ ማፈላለግና ለተሣፋሪው ሳይሆን ሳይገባ አገልግሎት የሚያገኝበትን ሁኔታ ማመቻቸት፤
6. ለተጓዥ መንገዶች ተገቢውን መረጃ መስጠት፤
7. በትራንስፖርት አካላት የሚወጡ ሕጎችን፣ ደንቦችንና መመሪያዎችን ጠብቆ መሥራት ይጠበቅበታል፤

9.5 ረዳት የሚያከናውኗቸው

1. ተሣፋሪዎች በወንበር ቁጥራቸው መሠረት አንዲቀመጡ ማድረግ፤
2. የመንገዶችን ሰዓት በተገቢው ሁኔታ ተጠብቆ አንዲጓዝ ማድረግ፤
3. የራሱንና የተሰክርካሪውን ንፅሕና የተሣፋሪው ምችት በአግባቡ መጠበቅ፤
4. በጉዞ ወቅት የማረፊያ፣ የመመገቢያና የማደሪያ ሥፍራዎችን ለተሣፋሪው አስቀድሞ ማሳወቅ፣ የምግብና የሌሎች የጤና ችግሮች ሲያጋጥሙ መንገደኛውን በሚገባ መርዳት፣ ድጋፍ ማድረግ፤
5. የተዘጋጀውን የደንብ ልብስና መለያ ባድ ሲብሉ ተገቢውን አገልግሎት መስጠት፤

6. ተሣፋሪዎች ለአደጋ እንዲደጋገሙ የተሸከርካሪው በር መዘጋጃን ማረጋገጥ፤
7. ተሸከርካሪው ተሣፋሪው ጥና ከመንቀሳቀሱ በፊት የቴክኒክ አቋሙ ሰገዞ በቂ መሆኑን ማረጋገጥ፤
8. ሌሎች በሥምረት መመሪያ ላይ የተገለፁትን ተግባርና ኃላፊነቶች በአግባቡ መወጣት አስበት፤

9.6 ገንዘብ ተቀባዮች ኃላፊነት

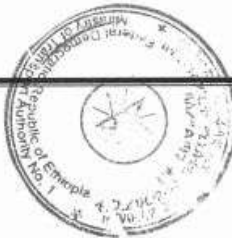
1. ተሣፋሪዎች ለክፈሉት የማንኛዛ ክፍያ ተገቢውን መረጃ በመውሰድ ደረሰኝ መስጠት፤
2. የተሣፋሪዎች ሰዎ በትክክል ተመዝና ታገ መታወሩን ማረጋገጥ፤ ተገቢ ክፍያ በማስከፈል ደረሰኝ መስጠት አስበት፤
3. ማንነቱን የሚገልጽ ባድ እና የደንብ ልብስ ሰብሶ መገኘት፤
4. የትራንስፖርት አገልግሎት ክፍያን እስመልክቶ መንገዱን ያፀደቀውን ታሪፍ ሥራ ላይ ማዋል፤
5. የተሸከርካሪዎች ደንንነትና የንፅሕና ሁኔታ ተጓዶሎ በሚያደበት ጊዜ ለአሸከርካሪው ሰራዊቱ የማሳወቅ ሥራ መሥራት፤
6. ከሌሎች ከሥራ ባልደረቦች ጋር በመሆን ለተሣፋሪዎች ተገቢውን እንክብካቤ መስጠት፤
7. ሌሎች በሥምረት አፈፃፀም መመሪያ ላይ የተገለፁ ተግባርና ኃላፊነቶች በአግባቡ መወጣት አስበት፤

9.7 የመናከሪያ ሰዳት አጠባበቅ

መናከሪያዎች የፀዳና የተገልጋዩን ሰርካታ የሚያስገኝ እንዲሆኑ በክልሉ በየደረጃው ተገቢው ጥበቃና ክትትል መደረግ ይኖርበታል፡፡ ለሰህንም መናከሪያዎችን ለማስተዳደርና ለመቆጣጠር ኃላፊነት የተሰጠው አካል የመናከሪያዎችን ሰዳት መጠበቅ ይጠበቅበታል፡፡ ይህንንም ለመፈፀም አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ለባለሀብቶች፣ ለማንበራት ወይም ለደርጅቶች በውል መስጠት (Out Source) ማድረግ ይቻላል፡፡

9.8 የአገልግሎት ክፍያ

1. በፈዴራልም ሆነ በክልሎች መናከሪያዎች በደረጃ ተለይተው ተዋቅረው የአገልግሎት ክፍያ መጠኑም በዚያው በደረጃቸው መሠረት ሆኖ ገቢውም ለመናከሪያ አገልግሎት የሚወልደበት ሁኔታ መመቻቸት አስበት፡፡

2. በመናኸሪያ የሚጠቀም የተሽከርካሪ ኮንረተር በመጣው ሥራ መሠረት ተገቢውን የመናኸሪያ ኪራይ መክፈል አለበት፤
3. የመናኸሪያ አገልግሎት አክፋፈል መጠንን በተመለከተ ተሽከርካሪዎች በአደረበት መናኸሪያ እንደ ጊዜ ብቻ ማስከፈል አገልግሎት የሚሰጡ መናኸሪያዎችን ገቢ የሚቀንሰው በመሆኑ አክፋፈሉ በአዳሪና በትራንዚት ሆኖ፣ በመናኸሪያ ደረጃዎችና በተሽከርካሪዎች የመቀመጫ ብዛት እንዲሆን የሚል ሆኖ አክፋፈሉም እንደሚከተለው ተዘርዝሯል፡፡ ሆኖም ፌዴራል ትራንስፖርት ባለሥልጣንም ሆነ ክልሎች እንደራሳቸው ተጨባጭ ሆኑ ሊያሻሽሉት ይችላሉ፡፡

	ደረጃ 1-የሕዝብ መናኸሪያ		ደረጃ 2-የሕዝብ መናኸሪያ		ደረጃ 3-የሕዝብ መናኸሪያ	
ትራንዚት	አነስተኛ	ብር 3	አነስተኛ	ብር 2	አነስተኛ	ብር 2
	መለስተኛ	ብር 3	መለስተኛ	ብር 3	መለስተኛ	ብር 2
	ከፍተኛ	ብር 3	ከፍተኛ	ብር 4	ከፍተኛ	ብር 4
አዳሪ	አነስተኛ	ብር 4	አነስተኛ	ብር 3	አነስተኛ	ብር 2
	መለስተኛ	ብር 5	መለስተኛ	ብር 4	መለስተኛ	ብር 3
	ከፍተኛ	ብር 6	ከፍተኛ	ብር 5	ከፍተኛ	ብር 4

1. የአገልግሎት ክፍያ በተዘጋጀበት የጊዜ ሠሌዳ ተጠናቆ መክፈል አለበት፤
2. በመናኸሪያ ውስጥ የመገልገያ ቢሮ ኪራይ ከመናኸሪያው ባለቤት ጋር ባላቸው ውል መሠረት ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

ክፍል ሦስት

8. ልዩ ልዩ

8.1. በመናኸሪያ የመገልገል መብት

- 8.1.1. ማንኛውም የሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት ለመስጠት የአገልግሎት ፈቃድ የተሰጠው ገለልተኛ ማህበር፣ ድርጅት በመናኸሪያ ዕኩል የመገልገልና የመጠቀም መብት አለው፤
- 8.1.2. በተዘጋጀው የሥምረት መርሀ-ገብር መሠረት አገልግሎት ለመስጠት መናኸሪያ እንዲገቡ የሚደረጉ ተሽከርካሪዎችና ሠራተኞች የደንበኝነትና የጥበቃ ዋስትና የማግኘት፤
- 8.1.3. ቅረታና አቤቱታ ሲኖር በአገጣቡ የመሰማት (የመዳመጥ) እና ሕጋዊ መልስ የማግኘት፤
- 8.1.4. ለሰጡት የትራንስፖርት አገልግሎት ማግኘት የሚገባቸውን የክፍያ መጠን የማግኘት መብት አላቸው፤

8.2. ግዴታዎች

- 8.2.1. ማንኛውም ሶኔሪተር ከመኖሪያው አስተዳደር በሚሰጠው መመሪያ መሠረት የሚገለገሉበትን መኖሪያ በአግባቡ መጠቀም፤
- 8.2.2. የመኖሪያ አገልግሎትና የቤት ኪራዮች ክፍያ በገቡት ውል መሠረት በወቅቱ መፈፀም፤

8.3. የተገልጋይ መብቶች

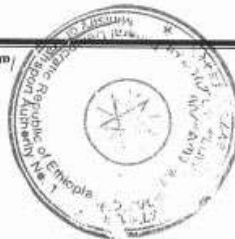
- 8.3.1. ማንኛውም ተገልጋይ በመኖሪያ ስመገልገል ሲመጣ መረጃ የማግኘትና ቅረታውን በአግባቡ የማሰማት፤
- 8.3.2. ሰፊፀመው የአገልግሎት ክፍያ ሕጋዊ ደረሰኝ የማግኘት፤
- 8.3.3. ደስምንም እንገልጽ ከመነሻ ቦታ መድረሻ ቦታው የመጓዝ፤
- 8.3.4. ደስላነውን ዕቃ በትክክል የመረከብ፤
- 8.3.5. ከመነሻ እስከ መድረሻ በሰከል መብት የመጓዝ፤
- 8.3.6. በመኖሪያው ውስጥ በልዩ ልዩ ምክንያት አደጋ ቢከሰት ተገቢ ዕርዳታ የማግኘት መብት ይኖረዋል፤
- 8.3.7. በሰድሚያ የገፉ የሕክምና ጉዳተኞች የሆኑ ሕፃናት ወይም ነፍሰ ጡሮች ወይም በልዩ ልዩ ምክንያት ደጋፊ የሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች የአገልግሎት ቅድሚያ ደጋፊ ይደረግላቸዋል፡፡

8.4. የተገልጋዮች ግዴታ

- 8.4.1. ገዢው ተጠናቆ መኖሪያ እንዲደረሱ የመንገደኛና የዕቃ ትኬቱን መመለስ ዕቃውን በአግባቡ መረከብ፤
- 8.4.2. በመኖሪያ ውስጥ አገልግሎት የሚሰጡ ሠራተኞችን እስመዝል፤
- 8.4.3. ሌሎች በሥምረት አሠራር መመሪያው የተጠቀሱትን ግዴታዎች መፈፀም ይጠበቅበታል፤

8.5. ቅጣት

ማንኛውም በሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት መስጫ መኖሪያ የሚገለገል ሶኔሪተር በዚህ መመሪያ መሠረት የተዘረዘሩትን አሠራሮች እክብር ካስሥራ፣ በሥምረት አሠራር

መመሪያው የተቀመጠው የሥነ-ምግባርና ሥነ-ሥርዓት ጉድለት ቅጣት ተገባራዊ ይደረግበታል፡፡

8.6. የተፈፃሚነት ወሰንና መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ

8.6.1. ይህ መመሪያ በየትኛውም ደረጃ በሚገኙ የሕዝብ ትራንስፖርት አገልግሎት መስጫ መካኒክሶች ውስጥ ተፈፃሚ ይሆናል፤

8.6.2. ይህ መመሪያ እንደ አስፈላጊነቱ ሲሻሻል ይቆያል፤

8.6.3. ይህ መመሪያ ከፕሮ/2005 ዓ.ም. ጀምሮ ሥራ ሳይ ይውላል፡፡

የካቲት ቀን 2003 ዓ.ም.
ትራንስፖርት ባለሥልጣን
አዲስ አበባ፡፡

